

Tydzień Bibliotek w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Krakowie

Anna Piotrowska

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. H. Kołłątaja w Krakowie

To już IX edycja Tygodnia Bibliotek, społecznej akcji angażującej wszystkie rodzaje bibliotek, centra kultury, placówki oświatowe, wydawnictwa, media oraz władze lokalne w ukazanie znaczenia książki dla kultury i postępu cywilizacyjnego, rozwoju intelektualnego, zwłaszcza młodego pokolenia oraz promocję zawodu bibliotekarza. Tegoroczne hasło imprezy brzmiało „Biblioteka ciągle w grze”.

Biblioteka w grze czyli jaka? Potrzebna, przydatna, aktualna. Biblioteka nadążająca za swoimi czytelnikami i ich potrzebami. Postęp technologiczny, Internet, elektroniczne nośniki pamięci zmieniają naszą codzienność. Jesteśmy świadkami tworzenia się nowego rynku książki – książki w wersji cyfrowej. Coraz więcej wydawnictw ma w swojej ofercie e-booki i audiobooki. Świat się zmienia, zmienia się forma książki, zmienia się biblioteka.

W ramach tegorocznego Tygodnia Bibliotek zaproponowaliśmy naszym czytelnikom mecz – „czy jesteś kibicem książki papierowej czy elektronicznej” z wykorzystaniem dziecięcej gry piłkarzyki. Czytelnicy strzelali gole do jednej lub drugiej bramki, oddając w ten sposób swój głos. Zabawa trwała cały tydzień. Ostateczny wynik to 176 do 16 na korzyść formy tradycyjnej. Wersja tradycyjna książki jak i cyfrowa, mają swoje wady i zalety, każda z nich zaspokaja inne potrzeby czytelników. Książka w formie elektronicznej jest propozycją dla osób ceniących sobie szybki, mobilny dostęp do informacji, forma papierowa jest bardziej przyjazna, kiedy wymagany jest spokój i skupienie, bezpośrednie obcowanie z książką. Humanisci wciąż wolą szelest papieru niż klawiaturę.

„Odkąd istnieje książka, nie opracowano właściwie jej doskonalszej wersji. Podobnie jest z łyżką, młotkiem, kołem bądź dłutem. Nie da się przecież ulepszyć łyżki”¹ powiedział Umberto Eco. Dwaj bibliofile, Umberto Eco i Jean-Claude Carrière w swojej książce „Nie myśl, że książki znikną” przekonują, że nowe formy, choć coraz bardziej powszechne, nie wyprą tradycyjnych woluminów. Czy ta optymistyczna wizja nie jest jednak tylko marzeniem intelektualistów? My bibliotekarze wierzymy, że nie, dlatego nie obawiamy się proponować naszym czytelnikom nowej formy dostępu do książki – czytelnici on line. Od 15 maja 2012 r. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie umożliwia swoim czytelnikom bezpłatny dostęp do wybranych publikacji z bazy ibuk.pl.

W Tygodniu Bibliotek nasze książki nie tylko uzyskały nową, elektroniczną formę, ale także wyszły na ulicę. Odjazdowy Bibliotekarz <http://odjazdowybibliotekarz.pl/> to rajd rowerowy bibliotekarzy, czytelników i wszystkich miłośników książek zorganizowany wspólnie z Wojewódzką Biblioteką z Publiczną w Krakowie. Naszym książkom urządziliśmy przejażdżkę rowerową, zorganizowaliśmy konkursy z nagrodami i wyruszyliśmy do Tyńca. Po raz pierwszy w Polsce, po raz pierwszy na świecie, został ustanowiony rekord w czytaniu książki podczas jazdy na rowerze – 26 minut bez przerwy. Czytanie odbywało się na dystansie 7,3 km. Bibliotekarze Karol i Justyna ustanowili ten rekord jadąc na tandemie.

Nie zabrakło także tradycyjnej oferty dla czytelników. W programie obchodów Tygodnia Bibliotek znalazły się 3 wystawy: książek o tematyce sportowej ze zbiorów PBW nawiązująca do tegorocznego hasła, wystawa „Z Sienkiewiczem wokół Afryki – 100-lecie powieści *W pustyni i w puszczy*”, której towarzyszyły zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej – „Spotkanie z Afryką” oraz

interaktywna wystawa cytatów pod hasłem „Co ludzie myślą o bibliotece”, która pozwalała czytelnikom nie tylko zapoznać się z opiniami różnych osób na temat biblioteki, ale także sformułować własne myśli i refleksje oraz wyrazić swoje zdanie o bibliotece. Z zapisów jakie zebraliśmy, wyłania się obraz miejsca przytulnego, przyjaznego, miejsca, gdzie można wyciszyć się, zatrzymać w biegu – tak potrzebnego w dzisiejszym zagonionym, zdominowanym reklamami świecie. Wciąż nie wypadamy z gry.

Na stronie internetowej Biblioteki zaproponowaliśmy bezstresowy konkurs czytelniczy. Należało odgadnąć autorów i tytuły dzieł, z których pochodziły wybrane przez nas cytaty związane ze sportem. Odpowiedzi, a więc i wyniki konkursu, były od razu dostępne na stronie. Przygotowano 28 fragmentów różnych dzieł będących czasem zaskakującym odkryciem. Konkurs okazał się sympatyczną zabawą dla miłośników literatury. Na naszej stronie w zakładce Wydarzenia <http://www.pbw.edu.pl/o-nas/wydarzenia/119-konkurs-bezstresowy> nadal można zmierzyć się z tym wyzwaniem i sprawdzić swoją wiedzę.

„Biblioteka jest zbiorem snów zapomnianych, ale utrwalonych, jest szansą nieustannego powrotu a każdy powrót może stać się pierwszym przyjściem”. Jerzy Pilch²

Do takich powrotów, do ciągłych odwiedzin niezależnie od formy książki czy czasopisma, zapraszamy nieustannie. Przyszłość należy do różnorodności. Pojawiają się nowe formy czytania i zaczynamy je akceptować. Nie chodzi o wyparcie sprawdzonych form publikowania, ale uzupełnienie ich o nowe propozycje. Druk i forma cyfrowa będą używane równolegle, w zależności od sytuacji. Książki są różne – małe, duże, do czytania, słuchania, oglądania - dopasowane do indywidualnych potrzeb czytelników i sytuacji. I takie też są biblioteki.

Przypisy:

[1] Carrière J.-C., Eco U., *Nie myśl, że książki znikną*, Warszawa 2010, s. 14-15.

[2] Pilch J., *Bezpowrotnie utracona leworęczność*, Kraków 1999.